

Monumentnummer*: 519189

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **11 september 2000**
Kadaster deel/nr **82832/8**

Woonplaats* **Oirschot** *Gemeente** **Oirschot** *Provincie** **Noord-Brabant**

Locatiennaam **Oirschot** *Locatieomschrijving*

Kadastrale gemeente* **Oirschot** *Sectie** **F** *Kadastraal object** *Appartement aanduiding* *Grondperceel* **7241**

Omschrijving**

Inleiding

Aan de zuidelijke zijde van de Koestraat staat, met de rooilijn direct aan de straat, het WOONHUIS met PROEFLOKAAL en voormalige BROUWERIJ van de De Kroon's Bierbrouwerij De Kroon. Het gebouw, in ambachtelijk-traditionele stijl, dateert in de kern mogelijk uit de zeventiende en achttiende eeuw, maar is in de huidige vorm voornamelijk een produkt uit de negentiende eeuw. Omstreeks 1950 is het bedrijf sterk uitgebreid. De overige, naoorlogse bedrijfsgebouwen vallen buiten de rijksbescherming.

Omschrijving

Het anderhalffaags, onderkelderde gebouw bestaat uit een haaks op de weg gesitueerd dubbel pand met een rechthoekige plattegrond, zadeldaken en een zakgoot. Het dak is gedekt met oud Hollandse pannen. Het linkerdeel van het gebouw is gedeeltelijk in gebruik als woonhuis, het rechterdeel als gastenkamer annex proeflokaal. Het achterste gedeelte is de voormalige brouwerij. De voorgevel is gepleisterd in blokverband en heeft twee tuitgevels, met op de begane grond vijf vensterassen. Centraal in de gevel opgeklampte deur met bovenlicht, geflankeerd door twee maal twee zesruits schuifvensters met opgeklampte luiken. De bovenlichten van de vensters hebben glas-in-lood panelen, met gekroonde, gestileerde florale motieven. In de tuitgevels is telkens één vierruits schuifvenster geplaatst. De handvormbakstenen zijgevels zijn gewit en hebben een gepleisterde plint. Hier kan men duidelijk de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

oorspronkelijke bestemming van het gebouw aflezen. Aan de westelijke zijde is op de etage een reeks van vijf segmentbogige lichten, die, net als de zware steekankers in beide zijgevels, op de aanwezigheid van een oude moutzolder wijzen. In de linkerzijde van de zuidelijke zijgevel leidt een opgeklampte deur met gedeeld bovenlicht naar het proeflokaal. Naast de deur een reeks van zesruits schuifvensters. In de oostelijke zijgevel zitten van rechts naar links drie zesruits schuifvensters van het woonhuis (voormalige kelderopkamer, vensters verlaagd in de negentiende eeuw), twee lager gelegen zesruits schuifvensters en een samengesteld venster uit omstreeks 1920. De bedrijfsaanbouw is onderkelderd en heeft in deze gevel eveneens lichten naar de zolderverdieping. In het interieur zijn onder meer van belang het moer- en kinderbintenplafond, de betegelde schouw en de hoekkast in het proeflokaal en de eikenhouten, in neo-rennaissance stijl uitgevoerde schouw in het woonhuis.

Waardering

De brouwerij is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorisch belang als voorbeeld van de sociaal-economische ontwikkeling van de nijverheid en als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van de gebouwen voor de brouwerij. Het is architectuurhistorisch van belang vanwege de sobere ornamentiek en als voorbeeld van de bij de kleinere brouwerijen niet ongebruikelijke, maar intussen uiterst zeldzame combinatie van woonhuis, proeflokaal en brouwerij. Het gebouw is tevens van belang vanwege de gaafheid van het ex- en interieur. Het is als kleine dorpsbrouwerij uiterst zeldzaam wegens de combinatie van verwante functies van woning, proeflokaal en brouwerij.

Hoofdcategorie

Sport, recreatie, vereniging en horeca
Boerderijen, molens en bedrijven
Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Horeca
Industrie
Woonhuis(K)

Functie

Drinkgelegenheid
Bierbrouwerij
Woonhuis